

Nederlandse
Vereniging van
Belangstellenden in het
Spoor- en tramwegwezen

afdeling Zwolle

Zwolle, 15 mei 2018. NS vierwagenstel SNG 2705 is in Zwolle vanwege proefritten.
Deze Sprinter Nieuwe Generatie (SNG) is ontworpen en gebouwd door CAF in Spanje.
Foto: Lammert Jan Beumer

PROGRAMMA 2019

Algemene informatie over de NVBS afdeling Zwolle

De bijeenkomsten worden op de tweede woensdag van de maand gehouden in de **Stadkamer, Zeven Alleetjes 1A, Zwolle.** (www.stadkamer.nl)
Dit bevindt zich op 400 m. afstand van het station en is ongeveer 5 minuten lopen.

Routebeschrijving van station:
Uitgang Centrum. (via tunnel)
Zebra over, links en direct
weer rechts, langs Starbucks
de Terborchstraat in.
De Zeven Alleetjes is dan de
2e straat links.

Parkeren op parkeerterrein
'Burgemeester van
Roijsingel'.
Na 20 uur vrij parkeren.
Van daaruit is de Stadkamer
ook toegankelijk.

De bijdrage bedraagt € 2.50
Aanvang 20:00 uur.

Samenstelling bestuur afdeling Zwolle:

Voorzitter:	Geert de Weger Zwolle
Secretaris:	Brian Veltman Kampen tel. 038 - 3327817
Penningmeester:	Lammert Jan Beumer Olst

zwolle@nvbs.com

NVBS afdeling Zwolle

www.nvbs.com/zwolle

Stadkamer hoofdingang Zeven Alleetjes

*Stadkamer achteringang
vanaf parkeerplaats*

*Stadkamer zaal
NVBS-presentatie*

woensdag 9 januari

EEN AVOND OVER DEVENTER - ZWOLLE - MEPPEL VAN STAATSLIJN A

•Roef Ankersmit en Kees van de Meene

Zwolle ligt aan Staatsspoorweg A, de eerste lijn van de Wet van 1860.

Grote stations langs Staatslijn A aan weerszijden van Zwolle zijn Deventer en Meppel en daarom vanavond een verhaal over Deventer - Zwolle - Meppel.

Voor de pauze vertelt Roef Ankersmit van alles over Deventer en over het traject tot Zwolle, na de pauze bespreekt Kees van de Meene de historie van station Zwolle en vertelt een en ander over Lijn A richting Meppel en over de andere spoorlijnen rond Zwolle.

Olst, 1959. NS loc 636 op aansluiting OLBA-fabriek

woensdag 13 februari

SPOORWEGEN IN DENEMARKEN 1990 - 2015

•Mar de Klerk

De Deense spoorwegen waren in de jaren '90 vooral bekend bij liefhebbers van dieseltractie. Op vrijwel alle hoofdlijnen reed een grote variatie aan materieel waaronder de beroemde "Lyntog" (flitstrein) op intercityverbindingen en de "Bolle Neuzen" voor zowel reizigers- als goederentreinen. Door modernisering van het materieel zijn beiden inmiddels van het toneel verdwenen. Een deel van de "Bolle Neuzen" begon een tweede leven bij particuliere spoorwegen. Ook de spoorveren tussen zowel Fyn en Sjælland als Helsingør - Helsingborg (S) waren karakteristiek voor Denemarken. Inmiddels zijn deze vervangen door brug / tunnelverbindingen en is de route van Padborg via København

naar Malmö geëlektrificeerd. De verbinding Puttgarden (D) - Rødbyhavn is momenteel nog het enige klassieke spoorveer van het land. Wat minder bekend zijn de museumbedrijven in Denemarken. Zij rijden met historische stoom- of dieseltractie op gesloten baanvakken. Vanavond maken we een tocht langs verschillende lijnen en bedrijven waarbij ook de buurlanden met een bezoek worden vereerd.

Lunderskov (DK)

foto Sjoerd Bekhof

woensdag 13 maart

SPOREN DOOR HET APPENZELLERLAND

•René Platjouw

In 1981 reisde uw presentator mee met de NVBS ligwagenexcursie. Daarbij maakte hij voor het eerst kennis met het groene Appenzellerland. Pas in 1998 en '99 werd dit gebied opnieuw bezocht. De Appenzellerbahn had toen nog diverse types materieel in dienst, zelfs getrokken treinen met een locomotief. Ook museumwagen 30 werd vlak voor de eeuwwisseling vastgelegd bij een zondagse inzet. De lijn naar Trogen was dan wel deels gemoderniseerd en qua baan gesaneerd, er reden toen nog steeds losse motorwagens. Tegenwoordig rijden er dubbelgelede "trams". Appenzeller Bahn, Trogenerbahn, Rorschach-Heiden Bergbahn en de lijn Rheineck-Walzenhausen gaan vandaag de dag samen onder de noemer AB, Appenzeller Bahnen. Als in 2018/19 de TB "gekoppeld" wordt aan de lijn via Teufen en Gais naar Appenzell komen er nieuwe trams in dienst van het type Tango (bekend uit Basel) die een doorgaande dienst gaan bieden tussen Trogen en Appenzell. Verdwenen zal dan ook zijn de tandrad haarspeldbocht bij Riethüsli net buiten Sankt Gallen. Ervoor in de plaats komt een tunnel zonder steile helling.

Sankt Gallen

woensdag 10 april

VAN DEN HAAG VIA OOSTENRIJK NAAR BELGIË

•Chris Westerduin

De titel van het programma voor vanavond legt ongeveer uit welke route gevolgd gaat worden. Chris Westerduin presenteert vanavond een programma van tram, smalspoor en trein.

We starten in Den Haag waar we de komst van de nieuwe stadstram volgen.

In juli 2014 kwam de eerste Avenio aan en wat gebeurde er daarna allemaal met de nieuwe tram.

In Oostenrijk gaan we ook nieuw materieel zien. We leggen de focus op de Mariazellerbahn, waar we nog even genieten van het oude materieel, maar waar in 2013

RRF 561-05

de nieuwe Himmelstreppe treinstellen in dienst kwamen van Stadler uit Zwitserland. Het laatste onderwerp van de avond gaat over de ontwikkeling van Rail Feeding in België. In 2015 kwam een boek uit over de eerste tien jaar van RRF maar dat belichtte alleen Nederland. Sinds 2011 zet Rail Feeding ook voet op Belgische grond. Een overzicht in dit programma.

woensdag 8 mei

SPOORWEGEN IN DE USA

•Cock Koelewijn

De Verenigde Staten zijn een ‘echt’ spoorwegland. Dat klinkt misschien vreemd, want bij spoorwegen denken veel mensen in eerste instantie aan reizigerstreinen. De ‘railway scene’ in de Verenigde Staten wordt echter geheel bepaald door het goederenvervoer. Niet minder dan 40 procent van het goederenverkeer in de VS verloopt via de rails, bijna drie keer zoveel als in Europa. Vanavond een presentatie over het spoorwegverkeer in de VS, waarin de diverse aspecten van het Amerikaanse railverkeer aan bod komen. Daarbij ook enkele tips voor wie zelf op reis wil naar de VS.

---

woensdag 5 juni

IRAN WERPT DE SLUIER AF

•Kees Sinke

Het was lange tijd bijna onmogelijk om treinen in Iran te fotograferen en rond te reizen en de vele uithoeken van het land te bezoeken. Sinds een paar jaar is dat wel mogelijk en zo heb ik in 2016 en 2017 georganiseerde reizen gemaakt door Iran en de beelden hiervan zitten in deze voorstelling. De start is altijd in Teheran. De eerste tocht is naar de provincie Azerbeidjan in het noordwesten voor het bezoek aan de geëlektrificeerde lijn van Tabriz naar Jolfa aan de grens met Azerbeidjan. Via Teheran en de woestijn in het zuidoosten gaan we naar de steden Isfahan en Yazd, met een bezoek aan het depot van Bafq. Bij het Zagrosgebergte en de lijn van Teheran naar de Perzische Golf worden

het viaduct van Veresk

treinen gefotografeerd in een bijna onbewoond, zeer woest en bergachtig gebied. Een bezoek aan het grote diesellok depot van Teheran en de passage door het Elbruzgebergte ten noorden van Teheran met een spectaculaire lijnvoering ronden de reis af. In het programma wordt een inkijk gegeven in het landschap, cultuur en de treinen.

woensdag 11 september

VAN SNEUE LIJNTJES EN VERDACHTE DIJKJES

•Victor Lansink en Michiel ten Broek

Een opgeheven spoorlijn kan al tientallen jaren geleden opgebroken zijn, maar altijd is hij terug te vinden en nooit verdwijnt hij helemaal uit het landschap. Onder dat motto belichten Michiel ten Broek en Victor Lansink, auteurs van de Atlas van de Verdwenen Spoorlijnen en makers van de website Railtrash, een aantal bekende en minder bekende binnen- en buitenlandse voormalige spoorlijnen. Wat is er in het landschap nog te vinden? Met actuele beelden en historisch fotomateriaal nemen ze u mee op een speurtocht door dit deel van de spoorweghistorie. Aan bod komen Nederlandse lokaalspoorwegen en lijnen van internationale allure, zoals de NBDS-lijn.

Epe

Verder laten Victor en Michiel hun licht schijnen over enkele spectaculaire en militair-strategische, maar niettemin verdwenen spoorlijnen in Duitsland en Frankrijk en vertellen ze over hun onderzoeksmethodes.

---

woensdag 9 oktober

MEENEEM-AVOND

Een ieder krijgt de gelegenheid om foto of film te vertonen van spoorse onderwerpen naar keuze. Een mooi moment om iets te laten zien wat niet past in een avondvullend programma. Het belooft dan ook een avond vol afwisselende beelden te worden. Maximaal 15 minuten presentatietijd en maximaal 60 foto's per persoon. Opgeven via: [zwlle@nvbs.com](mailto: zwolle@nvbs.com)

VSM, Beekbergen

woensdag 13 november
PER TREIN DOOR HONGARIJE

•Steven Hopman

Hongarije is centraal gelegen in Europa. Dit land kent daarom veel transitvervoer. Zowel in noord-zuid als in oost-west richting. Sinds de toetreding tot de EU heeft dit land een grote ontwikkeling doorgemaakt. Dit is ook duidelijk te zien bij de spoorwegen. De MAV is een modern spoorwegbedrijf. Naast typisch Hongaars materieel zien we ook materieel, wat in Nederland niet geheel onbekend is. Zijn bij ons de nachttreinen geheel verdwenen, in Oost-Europa rijden ze nog volop. In het begin van de ochtend en in het begin van de avond kunnen in Budapest lig-, slaap- en restauratierijtuigen uit verschillende landen worden waargenomen. De MAV heeft zijn goederenpoot verkocht

Budapest-Kelenföld

aan de Rail Cargo Group. Naast Rail Cargo zijn in het goederenvervoer ook veel particuliere maatschappijen actief, zowel nationaal als internationaal opererend. Hongarije grenst onder meer aan Oekraïne. Overal waar normaalspoor en Russisch breedspoor elkaar ontmoeten, zijn grote overslagterreinen. Een reis van west naar oost door Hongarije, waar we een gevarieerd spoorbedrijf tegenkomen.

woensdag 11 december
BERLINER METAMORPHOSEN, deel 1

•John Krijgsman

Vanaf het einde van de Tweede Wereldoorlog vond stapsgewijs een deling van Duitsland en Berlijn plaats, die werd voltooid met de bouw van de Berlijnse Muur op 13 augustus 1961. Het openbaar vervoer moest zich aan deze omstandigheden aanpassen, wat leidde tot bijzondere en soms bizarre situaties. Aan het railnet werd heel wat vertimmerd en dat ging door tot eind 1989 de Koude Oorlog afliep. Toen werd het tijd om de rails in en om de stad aan te passen aan de nieuwe tijd. Tegenwoordig staat de hoofdstad op de eerste plaats in Duitsland met de omvang van de netwerken van tram-, U-Bahn- en S-Bahn. Het nieuwe Hauptbahnhof behoort tot de meest imposante van Europa.

Berlin, Adlershof

Steeds minder herinnert aan het gesplitste verleden van de stad, maar ruim een kwart eeuw na de val van De Muur rijden er nog altijd railvoertuigen van DDR-fabricaat in de dagelijkse dienst. De presentator bezoekt Berlijn en omstreken sinds 1973 meer dan honderd keer en maakte er zo'n 12.000 dia's en digitale opnamen van de stad en het railvervoer.